

Szakmai beszámoló
A Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes
2024-2025. évi támogatása
CSSP-NEPZENE-2024-0032

A Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes és az Apte Művészeti Egyesület – Néptáncosok Barátok Köre együttműködése hosszú időre nyúlik vissza, kis túlzással lefedi a két szervezet létezésének teljes időtartamát. Az Apte már a zenekar első lemezének (*Fláre beás*) létrejöttében is aktív szerepet vállalt, s mind a mai napig háttérszervezetként segíti a banda működését. Nem volt ez másképp a CSSP-NEPZENE-2024-0032 azonosítószámmal beadott projekt esetében sem.

Ha a jelen pályázatot a fenntarthatóság szempontjából tesszük vizsgálat tárgyává, akkor mindenekelőtt a támogatás hasznosulásának társadalmi fontosságát kell kiemelnünk. A cigány-magyar békés egymás mellett élést semmi sem segíti jobban, mint a másik kultúrájának megismerése és megértése. Mind a Fláre Beás, mind az Apte Művészeti Egyesület – Néptáncosok Baráti Köre rengeteget tesz azért, hogy a fent említett cél megvalósuljon, éppen ezért a zenekar rendszeres vendége a Kiscsöszön megvalósuló fesztiváloknak, látóutaknak, ismeretterjesztő programoknak. A berögződött előítéletek lebontása, a sokszor évszázados sztereotípiák felszámolása persze nem egy-egy projekt alatt valósul meg, ugyanakkor azt sem lehet elvitatni, hogy a támogatott tevékenység nyomán megvalósult aktivitások nem kis mértékben járultak hozzá a megbékéléshez.

További, a projekt szempontjából fontos körülmény, hogy a támogatott tevékenység meghatározó eleme a roma fiatalokat megcélzó oktatási program volt. Minderre nagyobb szükség van, mint az elsőre gondolható. Sajnos a roma közösségekben meglehetősen nagy népszerűsége tettek szert azok az előadók, amelyek az autentikus cigány népzenet olcsó köntösbe öltöztetik, saját közönségüket pedig torz hagyományfelfogás és hagyományismeret felé terelik. A tradíció visszatérülése az ő esetükben azzal is jár, hogy nem tiszta lappal indulnak, hiszen mindenekelőtt arra van szükség, hogy a fent említett homályos képről eltávolítsuk a káros lerakódásokat. Úgy gondoljuk, a CSSP-NEPZENE-2024-0032 azonosítószámú projekt megvalósítása során mindebben sikerült jelentős eredményeket elérnünk, s ez még akkor is így van, ha mindez számokkal nehezen visszaigazolható. A támogatott tevékenység társadalomformáló hatása ugyanakkor elvitathatatlan.

Végezetül arról sem szabad megfeledkezni, hogy a Fláre Beás zenekar tagjai kivétel nélkül a Devecseri járásban élnek, azaz kiválóan ismerik az itt élő hátrányos és halmozottan

hátrányos helyzetű gyerekek életkörülményeit. Az ő megszólításuk nemcsak a szakmai tudástól, hanem az empátikus képességtől és a türelemtől is függ. A tevékenységbe bevont zenészek révén sokkal könnyebben elértük ezt a célcsoportot. A Csoóri Sándor Alap támogatása nélkül ilyen szinten mindez nem lett volna lehetséges.

A Fláre Beás cigány hagyományőrző együttes az aktuális projektidőszakban is eredményes munkát végzett. Mindenekelőtt arra a roma zenét népszerűsítő programsorozatra szeretnénk kitérni, amelynek egyes állomásai csak nagyságrendjükben különböztek egymástól. A Fláre Beás közönségtalálkozóval egybekötött koncertjei a kisebb falunapoktól a nagy fesztiválokig terjednek, ám ezek céljai mindenhol ugyanazok: a roma folkzene népszerűsítése mellett mindig jut idő a közönséggel való interakciókra, a hangszerekkel való ismerkedésre, s arra, hogy a résztvevőket olyan programok látogatására sarkallják, amelyeknek gyakorlati oktatás áll a középpontjában. Ehelyütt csak a nagyobb illetén természetű alkalmakat soroljuk fel:

- Farsangi disznóvágás és hagyományos télbúcsúztató rendezvény;
- Kiscsőszi Pajtafesztivál és Élő Értékhét a Somló-Ság Kulturális Tengelyén;
- Kárpát-medencei Lovas Kulturális Találkozó;
- Közösségépítő Kultúránk Programsorozat.

A Fláre Beás mindemellett arra is figyelmet fordít, hogy fellépésein – amennyire azt a helyszín lehetővé teszi – a cigánytáncok is megjelenjenek, vagyis a roma kultúra a maga teljességében mutakozzon meg a résztvevők számára.

A projekt eredményei között tartjuk számon azt is, hogy újra megvalósulhatott az az 5 alkalmas workshopsorozat, amelynek keretében roma és nem roma fiatalok a cigány népzene tradicionális hangszereivel ismerkedhettek meg. A kanna, a cajan és a kanalazás mellett gitárral is lehetett foglalkozni. Bízunk benne, hogy ezt a tevékenységet a következő projektidőszakban is folytatni tudjuk, hiszen ezen a területen igazán jelentős eredmények csak hosszú évek alatt érhetők el.

Mindemellett a helyi közösségek és a Fláre Beás közötti együttműködések összetettebbé válását szeretnénk kiemelni. Az évek óta tartó projektsorozat eredményeképpen a devecseri zenekar tulajdonképpen a térség népzenei életének szerves részévé vált, s az iskolán kívüli foglalkozások területén is jelentős szerepet tölt be.

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM